

Marthinsen, Hege

Fra: Postmottak Finansdepartementet
Sendt: 8. desember 2003 09:04
Til: Marthinsen, Hege
Emne: VS: 03/231 FM EDK

Evaluering av
Regnskapsloven -...

FINANSDEPARTEMENTET	
C 8. DES. 2003	
Saksnr.	03 1 29 31-31
Arkivnr.	

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Henning J. Lund [mailto:henning@nsf.no]
Sendt: 6. desember 2003 12:16
Til: Postmottak Finansdepartementet
Emne: 03/231 FM EDK

Vedlagt oversendes høring vedrørende regnskapsloven.
mvh

Norske Siviløkonomers Forening
Henning J. Lund
Fagsjef

<<Evaluering av Regnskapsloven - kommentarer fra NSF1.doc>>

FINANSDEPARTEMENTET

Deres Referanse: 03/231 FM EDK

Oslo 5 desember 2003

NOU 2003: 23 Forslag til endringer i regnskapsloven – Høringssvar

Vi viser til mottatt brev av 17. august 2003, og gir med dette vårt høringssvar.

Siviløkonomforeningen har valgt å kun gi høringssvar på utvalgte temaer fra den liste som man har blitt bedt om å kommentere. Dette har bakgrunn i at foreningen finner det naturlig å kommentere prinsipielle og andre mer overordene spørsmål.

Generelt mener foreningen at IAS – forordningen representerer en helt ny situasjon for regnskapsutviklingen i Norge. IAS- forordningen medfører avslutningen på en epoke med løpende tilpasninger til IAS gjennom norske regnskapsstandarder innenfor en statisk regnskapslov til en mer dynamisk utvikling på internasjonalt nivå som Norge tar steget fullt og helt inn i for de foretak forordningen vil gjelde for. I denne situasjonen er det viktig å vurdere problemstillingene ut i fra hva som er mest fordelaktig fremover, løserevet fra den situasjonen som har eksistert.

Bruk av IAS/IFRS i henhold til Forordningslinjen og Moderniseringslinjen

Forordningslinjen

IAS – forordningen pliktige del omfatter de børsnoterte foretakenes konsernregnskap. I tillegg er det mulig å kreve eller tillate at også selskapsregnskapene og/eller andre foretak skal omfattes.

Foreningen støtter utvalget når det gjelder å ikke innføre pliktig IFRS-rapportering til andre enn de børsnoterte konsernregnskapene som omfattes av forordningen. Vi støtter også utvalgets forslag om å tillate bruk av IFRS også ved utarbeidelse av konsernregnskap for andre konsern enn de børsnoterte. Vi støtter også mindretallet i utvalget når det gjelder bruk av IFRS i henhold til forordningslinjen i selskapsregnskapet og vi mener det er gode grunner til å tillate at IAS- forordningen også gjøres tilgjengelig som en tillatt valgmulighet for selskapsregnskapene. For eksempel vil det kunne tenkes at datterselskaper av utenlandsk konsernspiss vil kunne ønske å avlegge selskapsregnskapet etter IFRS. Dette vil gjøre regnskapsavleggelsen mer effektiv for

slike konsern som kan tillemppe de samme regnskapsmessige løsninger i de underliggende selskapsregnskaper som de må legge til grunn i konsernregnskapet.

IAS- forordningen representerer en ny situasjon for regnskapsutviklingen i Norge. Vi er av den oppfatning at det viktig å forholde seg til denne nye situasjonen ved å åpne for at de som ønsker det kan frivillig velge å følge denne utviklingen både i selskaps- og konsernregnskapet for å unngå midlertidige eller permanente avvik fordi IFRS og den norske regnskapslov ikke utvikler seg i takt fremover.

Bruk av IFRS etter forordningslinjen vil imidlertid kunne være svært arbeidskrevende og omfattende da dette innebærer at alle standardene må følges fullt ut, herunder også en omfattende noteopplysningsplikt. Formålet med selskapsregnskapene er noe forskjellig fra formålet til konsernregnskapet og de omfattede noteopplysningskravene som gjelder i de fleste IAS/IFRS-standardene er først og fremst utformet med hensyn på konsernregnskapet og ikke selskapsregnskapene. Det er derfor viktig at IFRS etter forordningslinjen ikke gjøres pliktig for andre enn de børsnoterte konsernregnskapene som er omfattet av forordningen. Men frivillig bruk av reglene bør det åpnes opp for også når det gjelder selskapsregnskapet.

Moderniseringslinjen

Utvalget foreslår å legge til grunn det de kaller moderniseringslinjen. Det innebærer at utvalget søker å tilpasse regnskapslovens bestemmelser til IFRS innenfor rammen av regnskapsdirektivene. Det vil ha uheldige konsekvenser dersom norske selskapsregnskaper ikke kan avlegges etter de samme prinsipper som IFRS-regnskaper.

Det sentrale er at en ved utarbeidelsen av selskapsregnskapene til datterselskaper og selskapsregnskapet til morselskapet som inngår i et konsern kan benytte de samme regnskapsprinsippene som de som benyttes ved utarbeidelsen av konsernregnskapet etter IAS/IFRS, uten at det samtidig utløser krav om de samme omfattende noteopplysningskravene som følger av disse standardene. Når det gjelder krav til noteopplysninger i selskapsregnskapet bør disse være langt mindre omfattede enn det som følger av de enkelte IAS/IFRS-standardene og disse kravene bør utvikles nasjonalt og normalt gjennom krav fra standardsettende organ.(utover de krav som følger direkte av regnskapslovgivningen).

Problemene med forholdet til norsk beskatning og utbyttebestemmelser mener vi man kan løse med bestemmelser i andre lover. Herunder kan det etableres bestemmelser om at IAS/IFRS løsninger kan benyttes også hvor nødvendige endringer ennå ikke er innarbeidet i regnskapsloven eller forskrifter eller regnskapsstandarter, men at effekten av disse endringene skal holdes utenfor utbytte- og skattegrunnlaget

Vi er imidlertid bekymret for hvordan moderniseringslinjen vil fungerer i forhold til de fortløpende endringer som skjer innenfor IFRS. Vi ser det som svært viktig at det uttrykkes en intensjon om å videreutvikle regnskapsloven slik at det også i fremtiden klart fremgår at loven ikke er til hinder for bruk av IFRS-prinsipper. Dette vil innebære behov

for løpende oppdatering av lov og forskrift etter hvert som IFRS utvikler seg. Det er svært viktig, og bør presiseres, at loven tillater bruk av alle IAS/IFRS løsninger/prinsipper som eksisterer i dag og nye som kommer. Etter hvert som vi i Norge blir mer og mer kjent med innholdet i IFRS og IFRS utvikler seg, kan det forekomme tilfeller hvor det er avvik mellom IAS/IFRS og den norske regnskapsloven og norske regnskapsstandarder. Loven må da ikke være til hinder for å bruke IAS/IFRS prinsippene fullt ut. Dette innebærer at løsningene i IAS/IFRS (regnskapsprinsippene) må kunne benyttes dersom det er slike avvik. For å sikre en slik ønsket utvikling bør lovgiver velge en enkel og praktisk løsning ved å innføre en bestemmelse som sikrer at enhver fremtidig IFRS-løsning vil være forenelig med god regnskapsskikk i Norge. En slik bestemmelse vil kunne sikre en effektiv og rask implementering av nye regnskapsstandarder fra IASB for norske foretak slik at disse kan avlegges etter de samme prinsipper som gjelder i andre land innen EU og samtidig vil det spare myndighetene for et omfattende lovutregningsarbeid som må kunne sies å være unødvendig så lange man har lagt en strategi på regnskapsområdet som tilsier at det er IFRS-prinsippene som skal gjelde og at disse reglene også vil være retningsgivende både for lovgiver og for standardsetter i tiden som kommer. En slik utvikling vil også lette kompetanseoppbyggingen i form at regnskapsprodusentene kan forholde seg til et sett regnskapsregler.

Bruk av alle overgangsreglene i IFRS 1 også i selskapsregnskapet

Et annet sentralt forhold, hvor vi ønsker å gi uttrykk for vår støtte til utvalgets konklusjon, er at det tillates å benytte overgangsreglene i IFRS 1 også i selskapsregnskapene, slik det fremgår NOUen kapittel 20.3. Dette innebærer blant annet at alle de norske selskapene i et børsnotert konsern kan følge samme overgangsregler som konsernet, som angitt i IFRS 1. Dette bidrar til å gjøre konverteringen til IFRS i konsernregnskapet, og valg av IFRS-løsninger i selskapsregnskapet, mer håndterbar. Uten en slik løsning ville det bli svært vanskelig å utarbeide regnskaper i større konsern, både ved overgangen og i senere regnskapsføring, da vi ville hatt avvik som ville endres fra år til år, og som måtte følges opp i en lang rekke år fremover.

På mottatt side er det vanskelig å se gode grunner til at selskapsregnskapet ikke bør kunne avlegges etter IFRS for konsern som følger IFRS.

Kontroll med finansiell rapportering – enforcement

En sentral del av EU's strategi for bedre finansiell rapportering er at det skal benyttes et felles sett av standarder for finansiell rapportering. Et viktig virkemiddel er at det innføres en egen kontroll av de regnskapspliktiges bruk av standardene. Regnskapsutvalget har lagt til grunn av Norge gjennom EØS-avtalen er forpliktet til å innføre et tilsvarende tiltak. Det er et norsk anliggende hvorledes ordningen organiseres og hvor store ressurser som skal anvendes.

Utvalgets flertall har gått inn for at kontrollen med de børsnoterte selskaperes regnskaper fortsatt bør utøves av Oslo Børs. Dette er et syn vi støtter. Kredittilsynet bør ha en overordnet rolle med et generelt ansvar for at ordningen fungerer etter sin hensikt.

Oslo Børs har i dag og vil også i fremtiden ha ansvar for kontroll av selskaperes opplysningsplikt. Dette vil også innebære kontroll med regnskapene. Oslo Børs må derfor ha både kompetanse og kapasitet til å gjennomføre tilsyn med de noterte selskaperes regnskaper for å følge opp selskaperes informasjonsplikt. Som ledd i overvåkningen av informasjonsplikten har Oslo Børs løpende kontakt med de noterte selskapene. Dette bidrar til at eventuelle regnskapsmessige problemstillinger kan tas opp og avklares på et tidligere tidspunkt enn det et separat tilsynsorgan vil ha mulighet til. Det vil derfor være hensiktsmessig, og samfunnsmessig ressursbesparende, om Oslo Børs også ivaretar den kontroll med selskaperes regnskap som følger av innføringen av forordningen. Tilsvarende vil det være lite hensiktsmessig med et eget tilsynsorgan for regnskaper, enten dette legges til Kredittilsynet eller et nytt, frittstående organ. Dette begrunnes særlig i at funksjoner vil dubleres, og dermed kreve økte totale ressurser, et separat tilsynsorgan vil komme senere inn i diskusjoner og problemstillinger siden dette vil være et organ som driver etterfølgende tilsyn.

Uansett valg av løsning bør Kredittilsynet ikke være utøvende organ. Selskapene bør ha en ankeadgang fra kontrollorganet. Det fordrer at et annet organ enn Kredittilsynet blir utøvende organ. Kredittilsynet bør være overordnet organ, med plikt til å påse at det utøvende organet, som vi, mener bør legges til Oslo Børs, løser sine oppgaver i henhold til intensjonen.

Vi støtter etableringen av et uavhengig IFRS ekspertutvalg. Etter vår mening vil et slikt utvalg vil sikre kvaliteten av de faglige vurderinger og derigjennom bidra til økt tillit til håndhevingsorganets kompetanse blant markedsaktørene.

Som utvalget er det også vår oppfatning medlemmene av dette utvalget bør oppnevnes etter forslag fra sentrale brukergrupper.

Det er etter vår oppfatning av avgjørende betydning at tolkningen blir lik innenfor de land som kommer til å benytte IFRS. Det norske bidraget til en slik internasjonal felles praktisering vil blant annet være et håndhevingsorgan, herunder det uavhengige ekspertutvalget, som har gode forbindelser til tilsvarende organer i andre land, og som har god kontakt med andre regnskapsfaglige miljøer nasjonalt og internasjonalt.

Standardsetting – videreføring av NRS som standardsetter for små og øvrige foretak

Foreningen støtter de forslag som foreslås vedrørende videreføring av NRS sin rolle som standardsetter for små og øvrige foretak. På denne måten kan man nyttegjøre seg og videreføre den kompetanse som er opparbeidet over lang tid i NRS. NRS vil også kunne ha en rolle i forbindelse med høringer på nye IFRS standarder.

Ny formålsparagraf - § 3-1 formålet med årsregnskapet og årsberetningen

Forslaget til en ny formålsparagraf gjennom § 3-1 gjelder i utgangspunktet alle som avlegger regnskap, både etter IFRS og etter regnskapslovens hovedregler.

En regnskapsbruker er definert som ” enhver som treffer beslutninger som kan påvirkes av den regnskapspliktiges forhold”.

Da IFRS i sitt rammeverk har sin egen formålsparagraf kan dette skape en uklar rettsstilling for de som avlegger regnskapet etter IFRS. Foreningen er derfor av den oppfatning at dette forholdet må klargjøres, videre at det må vurderes om formålsparagrafen slik den er foreslått er hensiktsmessig, eller om den bør utgå.

Eventuelle spørsmål knyttet til vår høring kan rettes til Henning Lund på telefon 22828043 eller e-post henning@nsf.no.

Denne høringsuttalelse er utarbeidet av Norske Siviløkonomers Forening, Fagutvalg Økonomi. Som har følgende medlemmer: Fredrik Melle, Frode Kronstad, Idar Eikrem og Trond Berger

Med vennlig hilsen
| Norske Siviløkonomers Forening

Henning J Lund
Fagsjef